

Kuntien välinen yhteistyösopimus Lahden seudun työllisyyden kuntakokeiluun

Sisällys

1. Sopijapuolet

A1 Lahden kaupunki
Y-tunnus: 0149669-3
PL 13, 15141 Lahti
Yhteyshenkilö: Heli Okkonen

ja

B1 Hollolan kunta
Y-tunnus: 0146248-5
PL 66, 15871 Hollola
Yhteyshenkilö: Anne Tapaila

B2 Asikkalan kunta
Y-tunnus: 0145208-4
PL 6, 17201 Vääksy
Yhteyshenkilö: Susanna Rahikkala

B3 Kärkölän kunta
Y-tunnus: 0148268-9
PL 604, 15101 Lahti
Yhteyshenkilö: Petra Nevalainen

B4 Orimattilan kaupunki
Y-tunnus: 0129920-0
PL 46, 16301 Orimattila
Yhteyshenkilö: Helena Vartiainen

Sopijapuolet kaikki yhdessä jäljempänä ”Osapuolet” ja jokainen erikseen ”Osapuoli”.

2. Sopimuksen tausta, tarkoitus ja käytettävät nimitykset

2.1 Sopimuksen tausta

Tämä sopimus pohjautuu kuntien ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kesken marraskuussa 2019 tehtyyn aiesopimukseen yhteistyöstä työllisyyden kuntakokeilussa Lahden seudulla.

Lahti, Hollola, Orimattila, Asikkala ja Kärkölä ovat hakeutuneet ja päässeet pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaiseen työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun (TEM: VN/7809/2019 Kuntien vahvistaminen työllisyyden kuntakokeiluun 5.12.2019). Kokeilussa eräitä valtion työ- ja elinkeinotoimistojen tehtäviä siirretään kokeilun ajaksi

kuntien tehtäväksi laissa (HE 87/2020 VP) tarkemmin määriteltyjen asiakasryhmien osalta. Laki tulee voimaan 1.1.2021. Kokeilu käynnistyy 1.1.2021 ja päättyy 30.6.2023.

Kokeilualueelle siirretään kokeilun ajaksi työllisyyttä edistävien henkilöasiakkaan palvelujen neuvonta, ohjaus- ja palvelutehtävät, eräiden harkinnanvaraisten etuuksien myöntämistä koskevat tehtävät sekä eräiden työvoimapolitiittisten lausuntojen antaminen Kansaneläkelaitokselle ja työttömyyskassoille. Kokeilun kohderyhmään kuuluisivat työttömät työnhakijat, työllistettynä olevat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat, joilla ei ole oikeutta ansiopäivärahaan sekä kaikki alle 30-vuotiaat ja kaikki maahanmuuttajat sekä vieraskieliset työnhakijat. Lisäksi kokeilualueilla olisi tämän lain nojalla mahdollisuus ottaa vastaan työnantajien ilmoituksia avoimista työpaikoista ja esitellä työntajille sopivia työnhakijoita kokeilualueelta.

Esitetyllä lailla annetaan toimivalta ja luodaan oikeudelliset puitteet tehtävien ja asiakkaiden siirtämiseksi kuntien vastuulle. Kokeilun tavoitteena on saada tietoa siitä, parantaako kuntapohjainen palvelujen järjestäminen työllisyyden edistämisen vaikuttavuutta ja työllisyysastetta.

Kokeilun tavoitteena on työllisyysasteen nostaminen, erityisesti heikossa työmarkkina- asemassa olevien työllistymisen edistäminen sekä työttömyyden julkiselle taloudelle aiheuttamien kokonaiskustannusten hillitseminen. Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun kehittämisessä hyödynnettäisiin kokeilusta saatua tietoa.

Mikäli laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta on merkittävästi muuttunut sisällöllisesti voimaan tulleessaan, sitoutuvat sopimusosapuolet tarkastamaan tätä sopimusta soveltuvin osin uudelleen.

Tästä yhteistyösopimuksesta käytetään nimitystä Kuntasopimus.

2.2 Sopimuksen tarkoitus

Tällä yhteistyösopimuksella sovitaan kuntien välisestä yhteistyöstä työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa (HE 87/2020 VP) Lahden seudulla sekä kokeiluun että kokeilulain tehtävien hoitoon liittyen. Tämä sopimus toimii myös sopimuksena viranomaistehtävien hoitamisesta Kuntalain 8 luvun 54 § mukaisesti kokeilulain sekä siihen liittyvän lainsäädännön (mm. Laki julkisista työvoima- ja yrityspalveluista 916/2012) tehtävien osalta. Tämän sopimuksen tavoitteena on sopia kokeilun tavoitteisiin nähden vaikuttavasta ja tehokkaasta yhteistoimintamallista kuntakokeilun lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi sekä kokeilun muista yhteistyössä toteutettavista tehtävistä kokeilun tavoitteiden saavuttamiseksi.

Osapuolet myötävaikuttavat osaltaan tämän sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseen sekä pyrkivät hyvässä yhteistyössä toimimaan kokeilun tavoitteiden edistämiseksi.

Kuntien välisellä yhteistyöllä sekä sovittavalla yhteistoimintamallilla tavoitellaan sitä, että riittävät henkilöstövoimavarat ja osaaminen saadaan laajasti asiakkaiden käyttöön pääosin kasvokkaisena lähipalveluna kaikissa kokeilukunnissa. Jokainen kunta saa työnjohtonsa alle nimetyt TE-asiiantuntijat sekä asiakasmääriensä suhteessa päätösoikeutta valtion palkkatukiin, starttirahoihin ja kulukorvauksiin sekä ostopalveluihin kokeilulain mukaisesti. Fyysisten asiointipalveluiden ohella hyödynnetään yhtenäisiä valtion TE-palveluiden käyttöön tarkoitettuja etä- ja sähköisiä palveluita sekä kokeilun itse mahdollisesti käyttöön ottamia sähköisiä palveluita. Kokeilussa suunnitellaan ja kehitetään toimintamalleja ja palveluita sekä digitaalisia ratkaisuja, joita myös otetaan kokeilussa yhteisesti käyttöön.

Kuntien välisellä yhteistyöllä sekä yhteistoimintamallilla tavoitellaan lisäksi hallinnollisen työn tehostumista ja osaamisen vahvistumista, hallintopäätösten sujuvuutta ja nopeutumista kokeiluasiakkaiden näkökulmasta sekä yhdenvertaisuuden ja hyvän hallinnon periaatteiden laadukasta toteutumista kokeilulain mukaisten tehtävien sekä kokeilun tavoitteiden osalta. Lisäksi tavoitellaan työhyvinvointia ja tuottavuutta lisäävää laadukasta ja osaavaa työnjohdollista esimiestyötä kokeilussa julkista valtaa käyttäville TE-taustaisille asiantuntijoille ja kuntataustaisille virkahenkilöille.

2.3 Käytettävät nimitykset

Mikäli toisin ei erikseen sanota, sopimuksessa käytettävillä nimityksillä tarkoitetaan seuraavaa:

Kokeilu – Tarkoitetaan Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilua.

Kokeilun kohderyhmä – Tarkoitetaan kokeilulaissa määriteltäviä kokeilun kohderyhmiä.

Kuntasopimus – Tarkoitetaan tätä yhteistyösopimusta.

Kokeilulaki – Tuleva Kokeilun toteutusta säätelevä laki (HE 87/2020 VP).

Kokeilutoimisto – Tarkoitetaan projektin aikaista ja määräaikaista projektisalkkumallia, johon kootaan htv-resurssit yhteen. Siirtyvän henkilöstön työ- ja virkasuhteet työsuhteet säilyvät omilla taustaorganisaatioissa, mutta hankkeen aikana kokeilun johtaminen ja koordinaatio on Kokeilutoimistolla. Kokeilutoimistoa johtaa Lahden kaupungin virkasuhteessa oleva työllisyysjohtaja.

Lähipalvelu – Tarkoitetaan TE-toimiston sekä kuntien tarjoamia lähipalveluita projektin aikana.

Osapuolet – Tarkoitetaan kokeiluun osallistuvia kuntia.

Ohjausryhmä – Kokeilun ohjausryhmä koostuu kokeilukuntien nimeämistä edustajista (1 viranhaltija + 1 kunnanhallituksen edustaja), TE-toimiston ja ELY-keskuksen edustajista, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän, oppilaitosten (2. aste ja amk), elinkeinoelämän ja 3. sektorin edustajista. Esittelijänä ohjausryhmässä toimii työllisyysjohtaja ja sihteerinä projektipäällikkö. Ohjausryhmä voi täydentää kokeilun aikana kokoonpanoan.

Projektiryhmä – Kokeilulle nimetään ketterästi toimiva operatiivinen projektiryhmä, jota projektipäällikkö johtaa. Projektipäällikkö raportoi tarvittavista asioista työllisyysjohtajalle, joka vie asiat tarvittaessa ohjausryhmään. Projektiryhmä koostuu mm. kuntien työllisyysvastaavista.

3. Kokeilun toteuttaminen

3.1 Osapuolten pääveloitteet sekä vastuut

Kokeilualueen kunnilla on kokeilulain mukaisesti velvollisuus järjestää riittävästi ja asiakkaiden yhdenvertaisuuden turvaavalla tavalla kaikkia kokeilun piiriin kuuluvia palveluja kokeilun ja kuntansa alueella työmarkkinoiden toimivuuden ja osaavan työvoiman

saatavuuden turvaamiseksi sekä maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi. Vastuut on eritelty kokeilulaissa kokeilualueen kunnille. Kukin Osapuoli vastaa itsenäisesti laissa määriteltyjen julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta ja toteutuksesta Kokeilun kohderyhmälle alueellaan, ellei tässä sopimuksessa tai erillissopimuksessa muuta sovita.

Lahden kaupungin Kokeilutoimisto johtaa, koordinoi ja hallinnoi tämän Kuntasopimuksen mukaisesti Kokeilun toteutusta. Kukin osapuoli vastaa Kokeilun seurannassa ja ohjaamisessa tarvittavan tiedon tuottamisesta ja toimittamisesta Kokeilutoimistolle.

Tämän sopimuksen mukaisesti Lahden kaupunki on vastuussa tässä sopimuksessa kohdassa 3.2.2 sovittujen yhteisten kokeilulain mukaisten tehtävien hoitamisesta sekä kokeilun muiden tehtävien hoitamisesta. Jokainen kokeilukunta on omalta osaltaan vastuussa kokeilun muista tehtävistä.

3.2 Kokeilun organisoimiseen liittyvät tehtävät

3.2.1 Osapuolten yleiset tehtävät

- Kokeilukokonaisuutta koskeva yhteisen toimintamallin kehittäminen, ml. elinkeino- ja yritysyhteistyön sekä oppilaitosyhteistyön kehittäminen ja ohjausryhmään osallistuminen
- Kokeiluun liittyvien palvelujen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta
- Viestiminen yhdessä sovitusti (viestintäsuunnitelma)

3.2.2 Lahden kaupungille keskitetyt kokeilun yhteiset tehtävät

Tällä sopimuksella Hollola, Orimattila, Asikkala ja Kärkölä antavat työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain mukaiset viranomaistehtävät Lahden kaupungin/kokeilutoimiston hoidettaviksi seuraavasti:

- Kokeilun yhteiset viranomaistehtävät ja -palvelut, joita ovat
 - ammatinvalinnanohjauksen palvelut,
 - kotolain (Laki kotoutumisen edistämisestä) mukaiset palvelut ja
 - palkkatuki- ja starttirahahallinto
- Kokeilulain mukaisia yhteisiä tehtäviä ja palveluita voidaan lisätä tai vähentää tätä sopimusta muuttamatta kuntien yhteisellä päätöksellä tämän sopimuksen mukaisesti.
- Yhteiset viranomaistehtävät ja palvelut resursoidaan kuntien ja valtiolta kokeilukuntiin siirtyvien TE-asiantuntijoiden henkilötyöaika jakamalla (htv) **työttömien asiakkaiden suhteessa.**
- **Kotopalveluiden osalta käytetään valtiolta kokeilukuntiin siirtyvien TE-asiantuntijoiden henkilötyöaika jakamalla (htv) suhteessa vieraskielisten asiakkaiden määrään.**
- Vastuu yhteisiä palveluita tuottavien henkilöiden työnjohdosta on Lahden kaupungilla/kokeilutoimistolla.

Lahden kaupunki/kokeilutoimisto hoitaa kaikkien kokeilukuntien puolesta lisäksi kokeiluun liittyvät muut tehtävät seuraavasti. Osapuolet osallistuvat näiden yhteisten palveluiden kustannuksiin kokeilun kohderyhmien asiakasmäärien suhteessa.

- Kokeilun johtaminen ja yhteydet TEM, ELY, KEHA ja TE-toimisto. Kokeilukokonaisuuden koordinointi, **talousvastuu**, hallinnointi ja päätöksenteko pl. kunnissa tehtävät päätökset (työllisyysjohtaja)
- Viestintävastuu, ELY-hankintojen kehittämisvastuu, hankkeen koordinointi mm. projektiryhmän vetovastuu, tilastointi- ja seurantavastuu (projektipäällikkö)
- Muut yhteiset palvelut, joita ovat
 - lakipalvelut,
 - kirjaamopalvelut,
 - yhdessä hankittavista tietojärjestelmistä, esimerkiksi asiakastarpeiden arviointiin, asiointiin ja puhelinvaihteeseen liittyen.

3.3 Lähipalvelut

Osapuolet vastaavat Kokeilun kohderyhmään kuuluvien työttömien työnhakijoiden Lähipalveluiden järjestämisestä oman kuntansa osalta. Lähipalveluiden tuottamisessa huomioidaan kokeilulle asetetut tavoitteet.

Osapuolet vastaavat oman kuntansa osalta myös Kokeilun kuntakohtaisen toteutussuunnitelman sisältämistä ja muista Kokeilun toteuttamisen kannalta oleellisista palveluista, toiminnoista ja niiden kustannuksista. Tarvittaessa Kokeilutoimisto voi kilpailuttaa ulkoisia palveluiden ostoja yhteisesti ja Osapuolet vastaavat hankkimiensa palveluiden kustannuksista.

3.4 Kokeilutoimisto ja henkilöstö

Kukin Osapuoli vastaa omasta henkilöstöstään aiheutuvista kustannuksista itse, lukuun ottamatta tämän sopimuksen kohdassa 3.2.2 Lahden kaupungille keskitetyt tehtävät.

Henkilöstön perehdytyksestä, työsuojelusta ja työturvallisuudesta vastaavat kunnat omalta osaltaan.

Jokainen kunta saa työnjohtonsa alle nimetyt TE-asiantuntijat.

Viranomaistehtäviä ja virkasuhteeseen liittyvää päätösvaltaa ja direktio-oikeutta käyttää sopimuksen sisältöön liittyviin tehtäviin sen kunnan henkilö, joka on nimetty kyseisen henkilön työnjohdolliseksi esimieheksi. Tästä poikkeuksena sopimuskohdan 3.2.2. mukaisesti Lahden kaupunki/Kokeilutoimisto käyttää päätösvaltaa ja direktio-oikeutta kokeilulain mukaisten yhteisten tehtävien osalta.

3.5 Tiedottaminen ja viestintä

Kuntasopimuksen osapuolet sitoutuvat edistämään avointa, tasapuolista ja oikea-aikaista viestintää kokeilun aikana. Viestintää suunnitellaan ja toteutetaan eri osapuolten kanssa yhteistyössä. Osapuolet pyrkivät yhteisesti luomaan Kokeilulle myönteisen julkisuuskuvan, erityisesti yrittäjille ja työnantajille. Kokeilutoimisto laatii viestintäsuunnitelman yhteistyössä kuntien kesken.

3.6 Seuranta

Kokeilun toteutumista seuraa Lahden seudun kuntakokeilun Ohjausryhmä sekä Hämeen TE-toimiston seurantaryhmä. Lahden kaupunki raportoi valtakunnallisesti kerättävän seurantatiedon (TEM) ja Osapuolet sitoutuvat tuottamaan myös paikallista seurantatietoa erikseen sovittavalla tavalla.

3.7 Hallinto, talous ja laskutus

Kokeilussa suunnataan valtion henkilöresursseja ja työllisyysmäärärahoja kuntien käyttöön. Työ- ja elinkeinoministeriö jakaa työllisyysmäärärahan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, jotka osoittavat määrärahat työ- ja elinkeinotoimistoille ja kokeilualueiden kunnille. Kokeilussa julkiset työvoima- ja yrityspalvelut tarjotaan valtion talousarviossa osoitettujen työllisyysmäärärahojen puitteissa. Kunnille siirretään työllisyysmäärärahoja niiden vastuulle siirtyvien työnhakijoiden palveluiden tarjoamiseen.

Kokeilussa mukana olevat kunnat voivat käyttää työllisyysmäärärahaa kokeilussa palkkatukiiin ja starttirahaan.

Kokeilukuntien itse vastattavia lisäkuluja ovat TE-hallinnon tietojärjestelmien käyttöönotosta aiheutuvat kulut siltä osin, kuin tietojärjestelmät otetaan käyttöön kunnan työntekijöille. Kunnille kokeilusta aiheutuu kustannuksia asiakastietojärjestelmän käyttöönotosta ja työasemista.

Tässä sopimuksessa tarkoitettujen tehtävien (3.2.2.) hoitamisen pohjana käytetään kuntien asiakasmääriä suhteutettuna kokonaiskustannuksiin **pl. kotolain mukaiset palvelut, jotka jaetaan vieraskielisten asiakkaiden määrien mukaan**. Kustannuslaskelmasta vastaa Lahden kaupunki/kokeilutoimisto ja kustannuksista laaditaan vuosisuunnitelma etukäteen elokuussa. Hollolalle, Orimattilalle, Asikkalalle ja Kärkölälle korvattavaksi jää osuus, joka on kokeilussa kunkin kunnan asiakkaiden osuus koko kokeilun asiakasmäärästä. Asiakasmäärät tarkistetaan laskutuskausittain toukokuun työttömyystilastojen mukaan.

Mahdollisista muista ennakoimattomista kokeiluun liittyvistä kuluista sovitaan tarvittaessa erikseen **ohjausryhmässä**.

Osapuolet vastaavat Kokeilua koskevista tilatarpeistaan itse.

Laskutus tapahtuu vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

4. Kuntasopimuksen voimassaolo ja lakkaaminen

4.1 Kuntasopimuksen allekirjoittaminen ja voimassaolo sekä osapuolten irtisanomisoikeus

Tämä Kuntasopimus tulee voimaan allekirjoittaneiden osapuolten välillä sen jälkeen, kun kaikki jäljempänä luetellut edellytykset ovat alla olevassa järjestyksessä täyttyneet:

- (i) Osapuolten kaupungin- tai kunnanhallitukset ovat hyväksyneet tämän sopimuksen;
- (ii) Osapuolet ovat allekirjoittaneet tämän Kuntasopimuksen.

Sopimus on voimassa työllisyyden kuntakokeilusta annetun lain voimassaoloajan. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021. Kokeilu kestäisi 1.1.2021–30.6.2023. Jos kokeilulakia pidennetään samassa muodossa, tämä sopimus kattaa myös pidennetyn ajan.

Kokeilu voidaan kokeilulain mukaan myös keskeyttää ja päättää kokeilulaissa määritellyin perustein. Tällöin myös tämän sopimuksen voimassaolo päättyy.

Kuntasopimus raukeaa automaattisesti, mikäli kokeilulaki ei astu voimaan.

4.2 Sopimuksen varauma

Tämän sopimuksen voimaan astuminen edellyttää, että kuntakokeilulaki astuu voimaan eikä sopimus sisällä ristiriitaisuuksia suhteessa lakiin.

4.3 Sopimuksen olennainen rikkominen

Osapuolella on oikeus irtisanoa tämä Kuntasopimus välittömästi päättymään, jos toinen Osapuoli olennaisesti rikkoo tätä Kuntasopimusta tai tämän Kuntasopimuksen nojalla tehtyjen sopimusten ehtoja sopimuskokonaisuus huomioon ottaen ja kirjallisesta muistutuksesta huolimatta ei kohtuullisessa ajassa korjaa rikkomustaan.

4.4 Sopimuksen vahvistaminen

Yhteistyösopimus vahvistetaan allekirjoituksilla varsinaiseksi sopimukseksi kokeilulain hyväksymispäätöksen jälkeen.

4.5 Kokeilun mahdollinen keskeyttäminen

Sopimuksen Osapuolilla ei ole oikeutta Kokeilun keskeyttämiseen, ellei lainsäädännöstä muuta johdu.

5. Kuntasopimuksen ja sen oikeuksien ja velvoitteiden siirtäminen

Osapuolilla ei ole oikeutta siirtää tätä Kuntasopimusta sopimuksen ulkopuolisille toimijoille, ellei pakottavan lainsäädännön muutoksista muuta johdu.

6. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä Kuntasopimuksesta ja/tai sen nojalla tehdyistä sopimuksista aiheutuvat mahdolliset erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti Osapuolten keskinäisillä neuvotteluilla. Ellei erimielisyyksiä pystytä sopimaan Osapuolten välisin neuvotteluin kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun osapuoli on esittänyt kirjallisen neuvottelukutsun toiselle Osapuolelle, ratkaistaan riita hallinto-oikeudessa.

Sopimuksen mahdolliset liitteet muodostavat olennaisen osan tästä sopimuksesta. Mikäli tämän Kuntasopimuksen ja liitteen välillä on ristiriitaa, sovelletaan ensi sijassa tätä Kuntasopimusta.

7. Sopimuksen liitteet

- Liite 1. Kokeilulaki
- Liite 2. PHHYKYn yhteistyösopimus
- Liite 3. Budjetti 2021

Tätä Sopimusta on tehty kuusi (5) samasanaista kappaletta, yksi (1) kaikille Osapuolille.

Lahdessa _____kuun ____ päivänä 2020

Lahden kaupunki
Pekka Timonen

_____ssa _____kuun ____ päivänä 2020

Hollolan kunta
Päivi Rahkonen

_____ssa _____kuun ____ päivänä 2020

Asikkalan kunta
Rinna Ikola-Norrbacka

_____ssa _____kuun ____ päivänä 2020

Kärkölän kunta
Markku Koskinen

_____ssa _____kuun ____ päivänä 2020

Orimattilan kaupunki
Osmo Pieski